

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
ग्राहक तक्रार निवारण मंच
कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर यांचे समोर

ग्राहक तक्रार क्र. १५२/२००८/

दिनांक :

- १) श्री. रंगराव बाजी शिंदे,
मु.पो. जरंडी, ता. तासगांव
जि. सांगली. अर्जदार
- २) श्री. हरिभाऊ दिगंबर खापरे,
मु.पो. जत, ता. जत, जि. सांगली
तक्रारदार प्रतिनिधी
- विरुध्द**

- १) कार्यकारी अभियंता (का.) तथा
नोडल ऑफीसर, म.रा.वि.वितरण कं.लि.,
संवसु मंडळ कार्यालय, विश्रामबाग,
सांगली.
- २) कार्यकारी अभियंता(संवसु)
म.रा.विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित.
ग्रामीण विभाग,
सांगली. विरुध्द पक्षकार
- ३) सहाय्यक अभियंता .

म.रा.विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित.
उप विभाग, तासगांव,
जि. सांगली.

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित तर्फे

- कोरम :-**
- १) श्री. एस.आर. बांबळे, सदस्य-सचिव
  - २) श्री. जी.सी. लेले, सदस्य

महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग
(ग्राहक तक्रार निवारण मंच)
विनियम २००६ मधील ८.२ चे तरतुदीनुसार

1 of 4

152 of 2008

श्री. रंगराव बाजी शिंदे, रा. जरंडी यांनी गट क्र. २२५ मध्ये १० एचपी शेती पंपासाठी जोडणीसाठी दिनांक १९-१-२००६ रोजी अर्ज केला. तथापी जोडणी देण्यासाठीची कार्यवाही व प्रत्यक्षात जोडणी दिली नाही. तसेच ओ.आर.सी. स्कीममध्ये जोडणी मागूनही सदर स्कीममध्ये जोडणी न देता सी.एस.एस. या वीज नियामक आयोगाने मान्यता न दिलेल्या स्कीममधून जोडणी दिली व आयोगाचा अवमान केला या कारणासाठी प्रथमतः 'क्ष' फॉर्ममध्ये सांगली अंतर्गत कक्षाकडे दिनांक २७-१२-२००७ रोजी तक्रार केली. सदर तक्रारीचा निर्णय मान्य न झाल्याने 'अ' फॉर्ममध्ये कोल्हापूर परिमंडला मधील ग्राहक गा-हाणे निवारण मंचाकडे (CGRF) कागदपत्रांसह रितसर दिनांक १०-३-२००८ रोजी अर्ज केला.

सदर तक्रार अर्जा प्रकरणी मंचाने मुद्देनिहाय अभिप्राय मागविले व त्यानंतर दिनांक २२-४-२००८ रोजी दुपारी ३.०० वाजता सांगली मंडल कार्यालयात सुनावणी घेतली. सुनावणीच्या दरम्यान तक्रारदार व वीज वितरण कंपनी, नोडल ऑफीसर यांनी दिलेली म्हणणी, केलेली कथने, सादर केलेली कागदपत्रे यांच्या आधारे मंचास तक्रारीचे स्वरूप स्पष्ट झाले आहे.

तक्रारदार यांनी दिनांक १९-०१-२००६ रोजी १० एचपी शेतीपंप जोडणी करिता ओ.आर.सी. स्कीमखाली अर्ज केल्याचे दिसून येते. दिनांक २७-१२-२००७ अखेर अंतर्गत कक्ष, सांगली यांच्याकडे तक्रार अर्ज दाखल होईपर्यंत वीज जोडणी दिलेली नव्हती हे स्पष्ट होत आहे. तसेच दाखल केलेल्या कागदपत्रांतील कोटेशन क्र. १३ दिनांक ९-१-२००७ रोजी सी.एस.एस. स्कीमखाली दिल्याचे दिसून येते. सुनावणी तारखेच्या अगोदर तक्रारदार यांनी वीज कंपनीने कनेक्शन दिले असल्याने दंडाच्या मागणीसह तक्रार प्रकरणी समझोता झाल्याचे पत्रमंचास सादर केले आहे. वीज वितरण कंपनीने तक्रारदारास दिनांक ९-१-२००७ रोजी विद्युत पुरवठा करणेकामी चलन दिल्याचे मान्य केले. तसेच ओ.आर.सी. हि स्कीम वीज आयोगाने बंद केली असल्याने आयोगाच्या सूचने प्रमाणेच १.३% सी.आर.ए. भरून घेवूनच मंजुरी दिली आहे. राज्य आयोगाचा अवमान करावा किंवा व्हावा असा कोणताही उद्देश नव्हता व नाही. तथापी कांही तांत्रिक चुका झाल्या आहेत त्याबद्दल दिलगिरी व्यक्त केली. तसेच दंडाची आकारणी करू नये अशी लेखी विनंती

केलेली आहे. कक्षाने दिलेल्या आदेशा प्रमाणे जोडणी दिलेली आहे, तसेच तक्रारदार ग्राहकानेही 'आपली तक्रार दंडाचे मागणीसह मागे घेत असल्याचे' लिहून दिल्यामुळे एस.ओ.पी. प्रमाणे दंडाची कारवाई होवू नये अशी विनंती केली.

नोडल ऑफीसर कार्यालयीन कामकाजामुळे गैरहजर होते. तथापी त्यांनी केलेल्या 'क्ष' अर्जावरील निकालाची नोंद मंचाने घेतली आहे.

सर्वबाजूनी विचार करता मंच खालील निष्कर्षाप्रत आला आहे.

श्री. रंगराव बाजी शिंदे यांच्या नावावर मु.पो. जरंडी, ता. तासगांव येथील गट क्र. २२५ मध्ये १० एचपी शेतीपंपासाठी वीज जोडणीचा अर्ज दिनांक १९-०१-२००६ रोजी केल्याचे दिसून येत आहे. विद्युत जोडणी न मिळाल्याबद्दल ग्राहकाने (तक्रार अर्जदार) आपली तक्रार चालविणेकामी प्रतिनिधीची नेमणूक केलेली दिसून येते. तथापी कांही अर्जावर मूळ अर्जदार यांच्या नातवाने सहाय्य केल्याचे दिसून येते. विद्युत कायदा २००३ व त्या अनुषंगाने राज्य वीज आयोगाने मान्य केलेल्या विनियमातील तरतुदी प्रमाणे तक्रार अर्ज कोणासही करता येतो. तथापी सर्व बाजूनी विचार करून तसेच पुढील काळात कोणताही वाद उत्पन्न होवू नये याची दक्षता घेवूनच मुळ अर्जदार, त्याचे अधिकृत सरळ वारस वा त्यांच्यातर्फे प्रतिनिधी अर्ज करू शकतात. ग्राहक, प्रतिनिधी, वीज वितरण कंपनी या सर्वांनीच भविष्यातील उदभवणा-या घटनांचा अभ्यास करूनच सर्व कागदपत्रांची पूर्तता करणे महत्वाचे व योग्य आहे.

2 of 4

152 of 2008

मात्र सर्व अर्ज अंमलबजावणीत समानता महत्वाची आहे. ग्राहकांना त्यांच्या योग्य मागणीत विलंब होवू नये तसेच वीज वितरण कंपनीची व्यवस्था प्रणाली कार्यक्षम व्हावी म्हणूनच सदर विनियमातील तरतुदी केल्या आहेत. लोकपाल, मंच, कक्ष या व्यवस्था कार्यरत होवून तीन वर्षांपेक्षा जास्तकाळ लोटला आहे. वास्तविक मंडल स्तराच्याही खाली किंवा जास्तीतजास्त मंडल स्तरापर्यंत तक्रारीचे निवारण होणे महत्वाचे आहे पण तसे होतांना दिसत नाही. कक्षाच्या निर्णयानंतर अपेक्षित मुदतीत अर्ज मागणीची पूर्तता होणे कायदेशीर आहे तसेच होत नसल्याने मंचामध्ये अर्ज दाखल होत आहेत. अर्ज दाखल झाल्यामुळे रितसर मंचाचे काम टप्पाटप्पाने पूर्णत्वाकडे जात असतांना सुनावणीच्या आधी किंवा त्याचवेळी दंड नको असल्याचे ग्राहकाचे पत्र, अर्जाप्रमाणे पूर्तता केल्याचे कंपनीचे पत्र, कृपया दंड लावू नये अशी पत्रे येतात. अर्जदार व वि.प. यांना तशी पत्रे देण्याचा अधिकार आहे याची मंचास जाणीव आहे. प्रश्न यासाठीच उभा राहतो की, जोडणी वा अर्जातील मजकूर पूर्ण न झाल्याने एस.ओ.पी.प्रमाणे दंडात्मक कारवाई व्हावी अशी मागणी मागे का घेतली जाते? वा एवढे ताणून वि.प. जोडणी वा अर्ज मजकूर पूर्तता कशी व का करतो? मुद्दामच मंचाने आपले मत स्पष्टपणे नमूद केले आहे. तसेच अर्जाची पूर्तता करणेची जबाबदारी ग्राहकाने वा प्रतिनिधीनी घेणे आवश्यक आहे. त्याचप्रमाणे वि.प.ने आपल्या शाखाधिकारी कार्यालया पर्यंत राज्य वीज आयोगाचे विनियम, तरतूद वा आदेश यांची अंमलबजावणी होते किंवा कसे हे बघितले पाहिजे. नंतर दिलगिरी व्यक्त करणे म्हणजे 'जखमेवर मीठ चोळल्यासारखेच' आहे.

तरी वरील सर्व विनियम व मंचाच्या मताचा उभयतांनी विचार करूनच तक्रार अर्जावर कार्यवाही करावी.

ग्राहक त्याचा सरळ वारस वा त्यांच्यातर्फे प्रतिनिधी यांनी अर्ज करतांना योग्य त्या जबाबदा-या पार पाडल्यात तसेच सदर प्रकरणी अर्ज दाखल झाल्यावर एस.ओ.पी. मधील तरतुदी प्रमाणे ग्रामीण भागात १० दिवसांत पाहणी करणे व नंतर दिवसांत चलन देणे अभिप्रेत आहे. तसे झाल्याचे दिसून येत नाही. त्यामुळे दंडात्मक कारवाई होणे उचित आहे असे मंचाचे मत आहे. कोणत्या स्कीमसाठी राज्य वीज आयोगाने मान्यता दिली आहे याची ग्रामीण भागातील ग्राहकांना माहिती नसल्याने वि.प.ने जोडणी देतांना जी स्कीम अधिकृत आहे

त्यातूनच मंजूरी देणे आवश्यक व कायदेशीर आहे. तसे या प्रकरणी झाल्याचे दिसून येत नाही. अंतर्गत कक्षानेही सी.एस.एस. या योजनेबद्दल सांगली ग्रामीण विभागाकडे विचारणा केल्याचे दिसते. राज्य वीज आयोगाने घालून दिलेल्या मार्गदर्शक कार्यप्रणाली प्रमाणेच वि.प.ने काम करणे महत्वाचे आहे. तसेच न झाल्यास राज्य वीज आयोगाच्या निर्णयाचा अवमान होवू शकतो. तसे येथे झाले आहे. तथापी मंच या आदेशाने तशी ताकीद वि.प. व संबंधितांना देत आहे. तसेच प्रस्तुत प्रकरणी ग्राहकाने 'प्रतिनिधी' नियुक्त केला असल्यामुळे त्यांच्या समक्षच 'समझोता पत्र' होणे व दोघांच्याही सह्या व साक्षी होणे महत्वाचे आहे. त्याचप्रमाणे सदर पत्र मंचास ग्राहकाने वा प्रतिनिधींनी सादर करणे योग्य आहे तसे केलेले नाही. वीज जोडणीच्या आमिषाने वा दबावाखाली तसे पत्र ग्राहकानेच फक्त सही करून प्रतिनिधीच्या गैरहजेरीत वि.प.च्या दबावाखाली दिले असल्याचे जाणवते. तसेच तक्रार कामात सदर दंडात्मक कारवाई करू नये या बाबतची मागणी मंचास बंधनकारक नाही. दिनांक १५-४-२००८ च्या सहाय्यक अभियंता यांच्या पत्रातील मजकूर पहाता त्यात फक्त 'आश्वासन'च दिले असल्यामुळे व त्याबद्दल फक्त ग्राहक व प्रतिनिधीची पोहोच म्हणून सही घेतल्याचे दिसून येते. त्यामुळे मंचाचे वरील 'दबावाखाली' या मतास पुष्टी मिळत आहे. त्यामुळे सर्व बाबींचा विचार करून मंच खालील आदेश पारीत करीत आहे. वि.प. ने दिलेले कोटेशन क्र. १३ दिनांक ९-१-२००७ रू. ५९७०/- चे दिसून येते ते ग्राहकाने भरलेले नाही. सदरचे कोटेशन सी.एस.एस. या स्कीमखाली दिले होते. नंतरचे दुसरे कोटेशन दि. २४-१-२००८ रोजी रू. ६१८५/- इतक्या रकमेचे दिलेले आहे व ते ग्राहकाने दिनांक ३१-१-२००८ रोजी भरल्याचे वि.प.ने नमूद केले आहे.

3 of 4

152 of 2008

सदरचे दुसरे कोटेशन एस.पी.ए. स्कीमखाली मंजूर केल्याचे नमूद केले आहे. उभयतापैकी एकानेही त्याची प्रत दाखल केलेली नाही. तथापी दोन्ही कोटेशन मधील रकमेत तफावत आहे. ती का झाली त्याचाही खुलासा दिलेला नाही. त्याचप्रमाणे अंतर्गत कक्षाने आपला दि. २६-२-२००८ चा निर्णय देण्यापूर्वीच दिनांक २४-१-२००८ रोजी वरील एस.पी.ए. योजनेतून चलन दिल्याचे वि.प.ने आपल्या दिनांक १-४-२००८ च्या पत्र क्र. ३५९८ मध्ये नमूद केले आहे. असे असूनही कक्षाने अर्जदारास १० दिवसांत पैसे भरण्याचे चलन द्यावे असा आदेश दिला आहे. याचा अर्थ वि.प. पूर्ण जबाबदारीने कक्षापुढे माहिती वा कागद सादर करीत नाही. तसेच कक्षही खोलवर जावून तक्रारीची गंभीरपणे नोंद घेत नाही. या सर्वच गोष्टी आक्षेपाई आहेत. तसेच दिनांक ३१-१-२००८ रोजी अर्जाची पूर्ण पूर्तता होवून रक्कम भरूनही विहित मुदतीत म्हणजेच ३० दिवसांत जोडणी दिलेली नाही. या उपर दिनांक १५-४-२००८ पत्र क्र. १०२२ ने ग्राहकास वीज कनेक्शन देण्याचे आश्वासित केले आहे. प्रत्यक्षात वीज जोडणी सुनावणी तारखे पर्यंत दिलेली नाही. ही बाबतही आक्षेपाई आहे व यावरही दंडात्मक कारवाई व्हावी असे मंचाचे मत आहे. पहिले दिलेले कोटेशन ग्राहकाने भरलेले नाही ते का भरले नाही याचा खुलासा वि.प.ने मागितलेला नाही.

आदेश

- १) अंतर्गत कक्ष, सांगली यांचा आदेश क्र. १४९१ दिनांक २६-०२-२००८ अंशतः रद्द करणेत येत आहे.
- २) दिनांक १९-०१-२००६ पासून दिनांक ३१-०१-२००८ पर्यंत पाहणी करणे व कोटेशन देणे इ. साठी झालेल्या विलंबाबद्दल प्रति आठवड्यास रू.१००/- प्रमाणे १०७ आठवड्याचे

रु. १०७००/- ग्राहकास देणेत यावेत. प्रथमतः कंपनीने सदरील रक्कम ग्राहकास द्यावी व नंतर कर्मचारी वा अधिकारी यांच्याकडून वसूल करून घ्यावी.

३) दिनांक ३१-१-२००८ रोजी अर्ज पूर्ण झाला आहे. लघुदाब वाहिनीत वाढ करणेचे असलेने दिनांक ३१-१-२००८ पासून तीन महिन्यात म्हणजे दिनांक ३०-४-२००८ पर्यंत वीज पुरवठा प्रत्यक्षात दिला नसल्यास दिनांक ३०-४-२००८ पासून पुढे प्रत्येक

आठवड्यास रु. १००/- प्रमाणे दंडात्मक कृती लागू होईल.

४) सदर आदेशाची अंमलबजावणी करणेत यावी व ती केलेची महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग(ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल विनियम २००६ कलम ८-७) च्या तरतुदीनुसार मंचास कळविण्यात यावे.

५) या निर्णयाविरुद्ध तक्रारदार यांना अपिल करावयाचे असल्यास आदेशाच्या तारखेनंतर ६० दिवसांचे आत मा. विद्युत लोकपाल, बांद्रा- कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व), मुंबई- ५१ याजकडे करता येईल.

(जी. सी. लेले)

सदस्य

ग्राहक तक्रार निवारण मंच,कोल्हापूर

(एस.आर.बांबळे)

सदस्य सचिव

ग्राहक तक्रार निवारण मंच,कोल्हापूर